

L. XXXIII.

Štev. 4.
1930

SLOVENSKI

ČEBELAR

**GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO**

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

Predmet	Cena	
	Din	p
1. Pripomočki za pomirjenje čebel oziroma za varstvo proti piku.		
Brizgalnica za roje	120	—
Euskol, 3 kosi, novo impregnirani	2	—
Kadilniki (boljši)	75	—
Čebelarska kapa s tkanino	40	—
Čebelarska kapa, žimnata	46	—
Pajčolani	30	—
Pajčolani z žimnatim vložkom	40	—
Čebelarske pipe (pihalnik Dathe)	60	—
Razpršilnik za škropljenje čebel z vodo, navaden	6	—
Razpršilnik za steklenice, zelo učinkovit, tudi za vrtno porabo	28	—
Čebelarske rokavice	60	—
Samokadilnik »Vulkan«	120	—
2. Pitanje čebel.		
Baloni za 1 liter	8	—
Baloni za 1 liter z odprtim podstavkom za pitanje iz medišča	16	—
Baloni za 1 liter z zaprtim podstavkom za pitanje iz medišča	18	—
Pitalnik za A. ž.-panj iz bele pločevine	16	—
3. Matica.		
Barva za označevanje matice, garnitura (štiri barve)	18	—
Matičnice (kletke) raznih vrst od Din 2— do	13	—
Matičnice z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	3	—
4. Točenje, shranjevanje in konserviranje medu in voska.		
Čistilnik za med z dvojnimi sitom, iz zelo močne pločevine	130	—
Gonilo najnovejšega sistema (s poprečnim železom Din 230—)	200	—
Leseni obod za dozo za pošiljanje po železnici	10	—
Nastavek s taco za odkrivanje satja ob točenju medu	130	—
Nož za izpodrezavanje satja	10	—
Nož za odkrivanje satja	10	—
Pločevinaste posode za med, à 1/2 kg	3	—
Isto à 1 kg	4	—
Isto à 2 kg	7	—
Isto à 5 kg	10	—
Pločevinaste posode za med, za 25 kg	40	—
Leseni sodi za 50 kg	50	—
Odločna štula	70	—
Pločevinasto sito za čiščenje medu (dvojno)	60	—
Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	—
Pločevinasto točilo za 3 satnike	950	—
Topilnik za voščine	80	—
Vilice za odkrivanje satja	24	—
5. Satnice in žičenje.		
Deska za pritrjevanje satnic	6	—
Garnitura za vdelavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	30	—

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI

UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma v društvenih zadevah je naslavljati na „Čebelarstvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za denarne in blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarke potrebščine: Blagovni oddelek „Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani“, lugoslov. knjigarna

V Ljubljani, dne 1. aprila 1930. / Številka 4.

Letnik XXXIII.

Čebelar ob koncu lanskega leta.

H. Peternel, Bukov žlak.

Stara navada je, da vsak gospodar ob koncu leta še enkrat za slovo od preteklosti v duhu premotri svoje delo in svoje uspehe v minulem letu ter iz tega pregleda napravi dobre sklepe za bodočnost, za novo leto, ki stoji že na pragu. Po tej hvalevredni, stari navadi naj bi se ravnal tudi vsak čebelar!

Najprej proč s predsodki! Med svetovno vojno smo se vsi naučili nezadovoljnosti in prikrievanja uspehov. Zdi se, kakor bi bilo dandanes vsakomur ukazano, da mora tarnati, tudi če nima za to najmanjšega povoda. Zato rečem še enkrat: »Proč s predsodki!«

Odkrito povedano, smo čebelarji lahko skoraj brez izjeme z uspehi minulega leta zadovoljni. Pridelali smo povprečno po 15 kg na panj. Mar ni to krasen uspeh po primeroma malem trudu? Povejte no, ljubi čebelarji, koliko ur vašega dela pride na vsak panj, na pridelek 15 kg medu? Vrhu tega ste med pridelali, ne da bi vam bilo treba zanemarjati dolžnosti svojega

glavnega poklica. Tudi če bi bilo delo pri čebelah res težko, hlapčevsko, bi bilo obilno poplačano, a to ni delo, ki ubija telesno in duševno, ampak je najlepše, naravno razvedrilo, delo, ki se vrši v prepleti, prosti naravi.

»Pa cene medu, te sramotno nizke cene medu!« bo marsikdo ugovarjal brez pomiselka. Dragi čebelarji, ta vzdihljaj ni potreben. Le povejte, ali bi imeli kaj več v žepu, ako bi bila letina slaba in ne bi imeli nič medu naprodaj? Kaj bi pomagala visoka cena, če bi zaradi slabe letine medu nič ne pridelali. Odkrito povem, da sem tudi jaz nasprotnik prenizkih cen medu, a imam vendar rajši obilno letino, ker dobim za med vendarle mnogo več, dasi je cena nizka. Ugovor, da se čebelarstvo pri teh cenah ne izplača, je resničen, ako misli čebelar, da mu mora med že prvo leto plačati čebele, panje in vse potrebno in nepotrebno orodje, ki si ga je nabavil. Nikar ne sodimo tako kratkovidno, saj je ni gospodarske panoge, ki bi v enem letu s pridelkom krila vse stroške za poslopja, za orodje in za živi inventar. Panji ostanejo porabni povprečno 10 let, orodje prav

tako, čebele pa se množijo same; treba jih je samo enkrat nakupiti.

Nimam rad bahačev, ki govorijo samo o dohodkih čebelarstva, pa ne omenijo prav znatnih stroškov čebelarstva, toda vse, kar je prav! Resnično je, da čebelar ob slabi letini ne dobi niti toliko, da bi kril stroške svojega obrata, še manj pa obrabo panjev. Ob dobri letini, kakršna je bila pretekla, pa res ni vzroka za tannanje. Res zgoraj omenjeni povprečni donos ali pridelek medu ni čist dobiček, a če ga je le polovica, je vendar toliko, da se mora naš obraz izjasniti.

Premišljujoč minule letine bo čebelar spoznal tudi napake, ki jih je napravil. Morda je nakupoval brez pomisleka nepotrebne ali manj potrebne stvari, pa ga izdatek danes teži. Ko ne bi bil denarja trosil po nepotrebem, bi bil čisti dobiček ob koncu leta večji. Način njegovega obratovanja je bil mogoče nepravilen. Zima je bila ostra, morda je izgubil ta ali oni panj, a se ni zadovoljil, da bi samo nadomestil izgubo, ampak je hotel riniti naprej in je kupoval drage panje, moč družin pa z deltivijo slabil in tako stroške obrata povečal, dohodke (pridelek medu) pa zmanjšal.

Mogoče je čebelar grešil v minulem letu z nemarnostjo. Rad je gledal v medišča, kdaj bodo polna, ni se pa brigal za potrebe družine in ni gledal, jeli matica zdrava ter krepka in jeli ima panj sploh matico. In pri odjemanju medu, kako je ravnal s čebelami? Ali je pazil, da nobene ne zmečka? Ali ni mogoče bil njih rabelj, namesto da bi bil najiskrenejši prijatelj dobitnic, ki ga tako obilno nagrajuje za njegov trud? Kako še daleč je tak čebelar od pravega čebelarja, ki ljubi svoje čebele tudi takrat, ko mu leta in leta ne morejo dati ničesar!

Prišel sem med svetovno vojno k prijatelju-čebelarju. Bilo je leta 1916. v jeseni. Časi, ko so oblasti priporočale rabo sladkorja, da se prihrani za armado potrebna mast, so bili že minuli; sladkor smo dobivali le na karte. Letina v dotičnem kraju je bila skrajno slaba, čebelam je grozila

smrt. Prinesel sem s seboj živeža, kolikor mi ga je bilo treba za ves čas mojega ondotnega bivanja, da ne bi s svojim prihodom vznemiril gospodinje, ker se je takrat vsakdo gosta bal. Tudi sladkor sem imel s seboj. Ker se je ponekod delil v kockah, drugod pa kot sipa, smo se začeli med malo južino razgovarjati, kateri sladkor je boljši. Tedaj je dejal prijatelj-čebelar: »Štiri mesece nismo okusili niti trohice sladkorja. Vse smo sproti spravili na varno, zdaj pa imajo vsega čebele, da pozimi ne pomrjejo od lakote. Dober je sladkor, ki ste ga prinesli, a slajši je bil oni, ki ga nismo mi pojedli, ampak pristradali za čebele!«

Leto dni pozneje me je obiskal prav ta čebelar. Bilo je lepega dne pozno v jeseni. Sedela sva pri mojem čebelnjaku. Vojna vihra se je potegnila daleč proč od nas, le včasih je zapadnik prinašal grmenje topov od Piave. Prijatelj mi je pravil, kako dobro so njegove čebele prezimile, letos pa (leta 1917.) so medili celo koli, tako dobra letina je bila. Za med je dobil, kljub pamanjkanju živil, kolikor je hotel. Zato je dejal: »Lani smo čebele lakote rešili mi, letos pa so one rešile nas.«

Predragi, takšen mora biti čebelar! Pripravljen na žrtev za svoje ljubljenske.

Največje pogoške delajo čebelarji iz nevednosti. Nevednost je mati vsega uboštva, in tepe vsakogar, ki se je krčevito drži. Kdor pregleda v duhu dogodke v svojem čebelarstvu v preteklem letu, bo gotovo našel, da je tuptam kaj zagrešil iz nevednosti. So tudi čebelarji, ki menijo, da vedo vse in jim ni treba nobenega pouka več. Zlasti so dobre letine v tem pogledu uprav nevarne, ker pridela takrat vsak čebelar precej medu, tudi če obrača s svojimi čebelami kozolce. Na srečo pa je več čebelarjev, ki si želijo pouka, nego je takih, ki zanj ne marajo.

Kje pa najdemo pouk? Pri predavanjih, pri obisku sosednih čebelarjev, v knjigah, zlasti pa v našem strokovnem glasilu, v »Slovenskem Čebelarju«.

Predavanja so namenjena izobrazbi čebelarjev. Uprav predavanjem gre zahvala,

da je naše čebelarstvo tako naglo doseglo sedanjo višino. Pa niso za napredek čebelarstva dotičnega kraja največje važnosti samo oficijelna predavanja, ki jih prireja osrednje društvo, ampak tudi krajevna predavanja, ki jih imajo umni čebelarji pri domači podružnici. Z veseljem lahko ugotovimo, da je teh predavanj vedno več. Bodi tudi na tem mestu vsem gospodom, ki nesebično delujejo za napredek čebelarstva v svojem kraju, izraženo hvaležno priznanje!

Proučevanje in ne samo površno čitanje čebelarskih knjig, v katerih je nakopičeno vse, kar je dognala veda in čebelarska izkušnja, je vrlo dober pripomoček za razbistritev pojmov.

Kaj pa strokovni list, naš »Slovenski Čebelar«? So čebelarji, ki polagajo številko za številko tega lista nepregledano na polico. Ali so to tako učeni čebelarji? Kaj še! Običajno so prav ti precej slabi čebelarji! Ako takega naročnika vprašaj, zakaj »Sl. Č.« ne bere, ti bo bržkone dejal, da ne utegne. Kako plitev izgovor! Časa ima dovolj, da posluša opravljanje soseda, za strokovni list pa ga nima! Nemara poroče kdo: »Kaj bi prebiral, ko pa ni zanimivo, kar je notri!« Prazen izgovor! Ako pridem prve dni v mesecu h kakemu čebelarju, ki ga priznavajo za najboljšega daleč okoli, že ve za vsako najmanjšo drobtinico, ki jo je prinesla zadnja šte-

vilka »Sl. Č.«. Sploh pa še nisem slišal iz ust pravih čebelarjev, da bi bilo glasilo »Sl. Č.« nezanimivo. Če se torej več in napreden čebelar zanima za vse, kar je v glasilu, kako bi se mogel ob branju dolgočasiti manj večji čebelar? Odgovor je lahek. Veliko je čebelarjev, ki so podobni lenim učencem, in se nočejo učiti. Ne tem ne onim ne bodo izpod neba na mizo padale pečene race! Učiti se je treba in sicer prav resno in pridno!

Vsakomur bo v veliko korist, ako v duhu preleti svoje čebelarske dogodke in uspehe minulega leta. Ako je sam s seboj zadovoljen, mu ne rečem drugega, nego: »Le tako naprej! Naš si in naš ostaneš! Vemo, da ostaneš v naši družbi.«

Če pa kdo sam s seboj ni zadovoljen, naj ne obupa: zmotiti se je človeško, a v zmoti ostati, je živalsko. V tolažbo naj bo vsem, ki so imeli neuspehe zaradi nevednosti in zaradi pomot, storjenih v svojem čebelarstvu, da so vsi slavni čebelarji, ki jih danes občudujemo, prišli šele po zmaganju nepregledne vrste zmot do čebel. slave.

Nihče pa naj ob prestopu v novo leto ne odbije svojega najiskrenejšega prijatelja: »Slovenskega Čebelarja«, ker ga ta poučuje in obvešča o vseh novih čebelarskih ugotovitvah, ker je ta list glasilo Čebelarskega društva za Slovenijo, ki skrbi za procvit čebelarstva v naši ožji domovini.

Letno poročilo

opazovalnih postaj za leto 1928/29.

Jos. Verbič — Ljubljana.

Konec.

rvo obnožino smo opazili izredno pozno, to je sredi marca.

Obnožino so čebele do maja le po malem prinašale, nektarja pa še sploh niso. Cvetlice zaradi mraza niso hotele iz zemlje in iz svojih varujočih luskolistov.

Trajno mrzlo vreme, ki je vladalo tja do konca aprila, je imelo za rastlinje in čebele

le dobre posledice. Druga leta se je brstje že februarja in marca začelo gibati in siliti k razvoju, pa so mu slabi vremenski prevrati potem škodovali. V opisovanem letu pa se cvetje ni ganilo iz svoje zimske odeje do maja, ko je nastopilo ugodno vreme. Tedaj so se sadno drevje, travniki in gozdno grmičje skoraj istočasno odeli s cvetjem in nastavili ter zarodili čudovito mnogo plovov. Slično je bilo pri čebelah. Do začetka maja so živele od svoje zimske zaloge, se

zvesto držale svojih bivališč in skrbele za razmnožitev delovnih sil. Ko je prišel mesec cvetenja, se je začelo delo v prosti naravi. Pojavil se je splošen donos. Nova hrana je delala čudeže. Sredi maja so bili panji že godni za prestavljanje v medišče.

Čebelarji so prestavljali po šest satov. Od prestavljenih panjev jih je razmeroma mnogo rojilo. Zdi se mi, da se čebelarji nikakor niso trudili, da bi rojenje preprečevali. Roje in mlade matice so malone vsi sprejemali z veliko radostjo.

Kranjčiči so bili v drugi polovici maja godni za rojenje. Rojev je bilo precej.

Skrb za vzrejo mladih matic ni bila splošna. Redki so bili čebelarji, ki so jemali matičnike le od najboljših plemenjakov in jih vzgajali ter preizkuševali v matičnikih ali prašilčkih. Iz poročil posnemamo, da je odločevalo pri izmeni matic: rojenje, preleganje in dodajanje slučajnih matičnikov. Ta pota nas ne vodijo do najboljšega, do odličnega naraščaja. Rojenje je prezamudna, preleganje negotova in dodajanje poljubnih matičnikov ne vselej dobro izmenjava matic. Matice sta zaznamenovala le dva poročevalca. Brez tega sredstva je kontrola matic težka. Vse kaže, da se še ne zavedamo, da so mlade odbrane matice med glavnimi pogoji dobrih uspehov.

S spomladansko pašo (v maju in v juniju) smo bili zadovoljni; povsod je nekaj dala; na Notranjskem, na Dolenjskem in v Pomurju je bila zelo dobra. Ker ni medila smreka, je bil ves med bolj svitle barve. V okolici Cerknice in Sodražice so videlali mnogo zelo finega, dišečega, po barvi najlepšemu jedilnemu olju podobnega medu, ki je strjen, postal popolnoma bel. Poletna paša je bila zaradi suše manjvredna, jesenska na ajdi, pa je bila na Gorenjskem in Dolenjskem dobra, na nekdanjem Štajerskem pa prav izdatna.

V pašo se je prevažalo 1929. leta manj nego druga leta. Spomladi ni kazalo, ker je bilo povsod dovolj medečega cvetja. Za jelko se nismo zanimali, ker smo vedeli, da je precej pozebla in da je še trudna od prejšnjega leta ter da rada dalje časa po-

čiva. Preostala je edino ajda. Tja so romali s čebelami čebelarji, ki so od nje oddaljeni.

Posebnih ovir uspešnega čebelarjenja, ki bi se dale odstraniti, ni bilo. Čebele so bile od pomladi dalje zdrave. Pridelek medu bi bil v celoti obilnejši, ako bi bili čez zimo čebele obvarovali boleznim. Ker je pobrala griza marsikateremu čebelarju mnogo panjev, jim ni bilo toliko za množino pridelkov, kot za izpopolnitev vrzei v čebelnjaku.

Ne samo dobri letini, temveč tudi našemu A.-Ž. panju in svoji spretnosti moramo pripisati, da smo na trg spravili lepo množino čistega in zrelega medu. Žal, da je bilo težko dobiti kupca za večjo množino tega božjega daru. Cvetličnega medu, ki si ga druga leta lahko oddal na debelo po 20 Din, letos niti po 16 Din nismo mogli vnovčiti. Če si ajdov med na debelo prodal po 14 Din, si smel biti vesel. Po takih in sličnih cenah se je razpečeval med le v domovini. Za izvoz v inozemstvo pa so bile še te cene previsoke. Pri vladajočih razmerah bi jih morali znižati na 10 Din ali pa še bolj.

Iz navedenega je razvidno, da je boljše, prodajati med doma, v naših deželah. Če bi bila poraba tu večja, bi spravili ves med v denar. Porabo bi bilo mogoče zvečati le z veliko reklamo. Nekoliko reklame je doslej že bilo. Delal jo je medeni sejem in ljubljanski »Radio«. Pa to je vse premalo. Zanimarili smo časopisje, t. j. silo, ki bi nam mogla največ pomagati. S kratkimi, pogosto se vrstečimi poučnimi članki v dnevnikih bi na tisoče in tisoče bralcev vedno seznanjali z vrednostjo medu in jih navduševali za nakup.

Velik vpliv na cene bi imela tudi prodaja kontroliranega medu in pomoč tistim čebelarjem, ki bi zaradi socialnih razmer najrajši imeli, da bi se jim denar usiljal iz točila.

V opisanem letu so nam delale čebele veselje. Žalost in nevoljo, ki smo jo imeli zaradi njih, smo zakrivali sami. V prihodnjem bo oboje odpadlo ali se bo vsaj omililo, ako bomo imeli potrebno voljo za odpravo grehov, ki jih delamo pri zazimovanju.

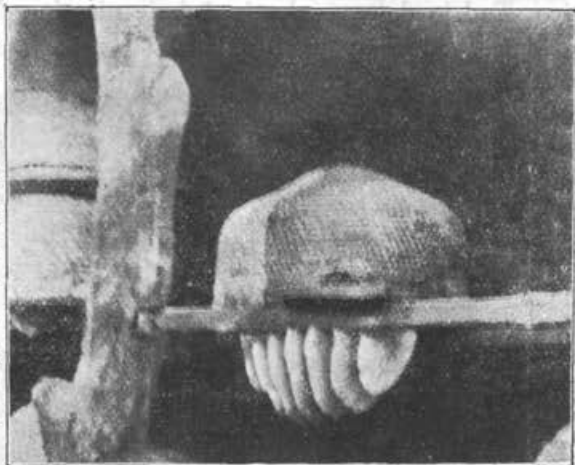
Sila kole lomí.

Anton Bukavec v Selnici ob Dravi.

bližini severne državne meje na Velikem Boču nad Mariborom sem v minulem poljetju opazil izvanreden slučaj. Tam »čebelarí« v svojih koših star »čebelar«, posestnik Stampfer. Eden izmed teh košev, čeprav je bil zelo močan, ni hotel rojiti, temveč so čebele, katerih je bilo približno 2 do 3 kg začele posedati pod košem ter so tako ostale do jeseni. Ko so se pa začele hladne noči, so se čebele polagoma pomaknile zopet v koš. Takrat se je spodaj pod košem popolnoma na prostem, pokazal lep kup belega satja, ki je bilo napolnjeno z medom, torej nekako naravno medišče na prostem.

Ker kaj takšnega še nisem videl in bi mogoče to koša zanimalo, sem ta koš z »mediščem« fotografiral. Sliko pošiljam »Sl. Č.«, da jo priobči za bralce.

Čebelarstvo v kamniškem okraju.

I. Mayer v Dobu.

IV. Črni graben.

uhinjski dolini zelo podobna je dolina Črni graben. Obe dolini tečeta precej vzporedno, senčni strani sta jima vlažni in deloma močvirnati.

Državna cesta Ljubljana — Celje zavije pri Domžalah proti vzhodu, preskoči Bistrico in se vije v začetku po široki dolini, ki se pa že takoj za Dobom razcepi v dva dela: južni krene proti Moravčam, severni pa se vedno bolj oži, onkraj Brda je že zelo ozka dolina, mestoma je komaj prostora za potok Radomljo in cesto. Tu je pravi Črni graben. Tu pa tam se dolina zopet malo razširi, da imajo prostora prijazne vasi: Krašnja, Blagovica in druge. Preko trojanskih klancev se cesta vije na Štajersko. Že v rimski dobi je bila tu izpeljana vojaška cesta, ki je pozneje jako propadla. Nekoč so po Črnem grabnu gospodarili »rokovnjači«.

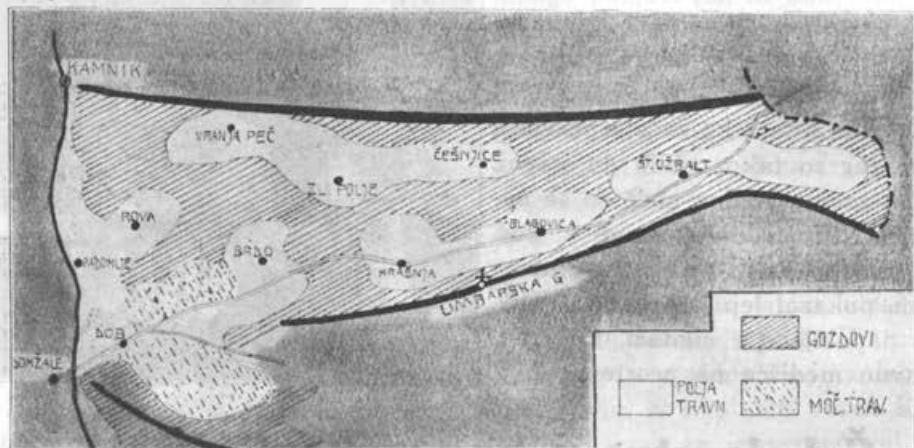
Gričevje med Kamnikom in Št. Ožbaltom je polno solnca in zelo prikladno za polje in sadovnjake. Na njegovih rebrih leže občine Volčji potok, Rova, Palovče, Rafolče, Zlato polje, Češnjice in slednjič Trojane. Prijazna vasica Rova leži med samimi sadovnjaki, ki merijo nad 26 ha. Enako lego ima tudi Št. Gotard-Trojane, kjer je skoro $\frac{1}{2}$ km² samih sadovnjakov. Tu raste v mnogih krajih teloh, pod Zlatim poljem pa tudi spomladno vresje. — Ugodna solčna lega pospravi zgodaj na pomlad sneg s pobočij in zbudi čebele k delu. Ker jim narava nudi obnožino s teloha, lesk, so kmalu godne za rojenje.

Na slabšem je dolina sama. Občine Radomlje, Vir, Dob in Prevoje leže v predelu ilovice, ki ne propušča vode. Zato je tamošnja pokrajina močvirnata. Pravega močvirja je nad 11 ha, ki je neraben in nerodoviten svet. Travniki tod okrog so močvirni, vendar cveto zaradi vlage in mrzlih tal travniške cvetlice in nudijo če-

belam obilo bere takrat ko so drugod travniki že pokošeni. Poleg tega so meje posameznih parcel zasajene z raznovrstnim vrbjem in jelševjem. Posebno vrbe so nekatera leta edina izdatna spomladna paša!

V dolini dalje proti vzhodu so še občine Lukovica, Sp. Koseze, Krašnja in Blagovica. Tod je dolina ozka in čebele nimajo posebne enotne in izdatne bere. Vendar

gozd prevlažen in raste v njem visoka trava, ki je porabna le za steljo, drugod pa so nasadi tako gosti, da ne uspeva pod njimi noben grm ali medeča rastlina. Po gričevju je precej bukovine, ki nekatera leta nudi čebelam listno mano. Na to so me opozorili nekateri starejši čebelarji. Nekako $\frac{1}{3}$ vseh gozdov zavzema smreka, semtertja je tudi nekoliko jelke. Smreka

se paša vrsti na raznih rastlinah vse leto, zato je dolina dovolj ugodna za čebelarstvo.

Okoliš	čebelarjev število	Kranjci	A.-Z.	Drugi panji	Skupno
1. Radomlje	18	92	76	76	244
2. Dob	18	82	35	6	123
3. Brdo	35	159	41	5	205
4. Krašnja	25	141	24	3	168
5. Zlatopolje	11	52	4	3	59
6. Blagovica	22	145	17	15	177
7. St. Gotard	26	159	87	9	255
Skupno	155	830	284	117	1231

Vsa dolina meri nekako 134 km². Te površine je 4 km² nerodovitne zemlje in skoro 70 km² gozdovja. Dobro četrtino ga je sama borovina in skoro brez vsakega haska za čebele. Posebno nižje ležeči predel doline (Radomlje-Brezje-Dob) je zaraščen s tem iglavcem, zato je tamkajšnji svet brez koristi za čebelarje. Ponekod je

medi zelo pogosto, posebno v dolini, in to zelo zgodaj. Žal, da ni na njej izdatne paše. Dež, veter in celo suša kaj kmalu prekinajo bero. Med gozdnimi rastlinami moram posebno omeniti krhliko (rhamnus), ki cvete vse poletje. Tudi sadovnjaki, ki pokrivajo skoro 1 $\frac{3}{4}$ km², jim nudijo mnogo prepotrebne obnožine, marsikatero leto tudi precej medu. Med sadnim drevjem je največ češpelj, posebno po gričih. Tudi za ajdo ima dolina zelo ugodno lego. Žalibog sejejo ljudje ponajveč sivo ajdo, bolj v hribih pa črno. Vendar razlikujejo koroško in dolenjsko črno ajdo. Prva ima nižjo rast, cvete bolj rožnato in baje bolj medu. Med kulturnimi rastlinami moram posebno omeniti velike njive razne detelje.

Okoliš	Njive	Travniki in pašniki	Sadovnjaki	Gozdovi	Nerodovitna zemlja	Skupno
1. Radomlje	439	416	49	1552	87	2543
2. Dob	328	383	14	302	66	1094
3. Brdo	526	481	27	827	76	1937
4. Krašnja	338	193	6	674	36	1247
5. Zlatopolje	195	203	11	682	25	1116
6. Blagovica	637	431	19	1699	74	2860
7. Št. Gotard	629	601	47	1262	62	2601
Skupno v ha	3092	2708	173	6998	426	13397

ČTIVO ZA ZAČETNIKE

Mesečna navodila.

Henrik Peternel v Bukovem žlaku.

Maj.

čebelarski koledar se ne ujema z običajnim. Prava čebelarska pomlad se pri nas začne sredi maja meseca, ko je minula doba ledenih mož. Res je, da se pojavi novo življenje v panju marsikatero leto že konec januarja meseca, ko začne matica zalegati. A to so priprave, ki se končajo običajno s tem, da se zaredi slabo vzrejen zarod na račun zaloge in zdravja, odnosno odporne sile prezimljene čebelne družine. Panj, ki ni gojil do srede aprila meseca prav nič zalege, ima krepke čebele, ki lahko žive do kresa in še dalje, in kar se zalege zaleže v začetku maja meseca, so tudi običajno odporne čebele, ki zmorejo ogromno delo junija meseca. Ako pomislimo, da dobra matica znese 2000 jajčec v 24 urah, bomo razumeli, da more družina s čilimi čebelami v treh tednih doseči višek moči. V naših razmerah se začenjajo redni izleti v drugi polovici aprila meseca. Takrat je prav, da začno matice izdatno zalegati. Majnika meseca pritisne navadno zadnji val mraza, zalega je večinoma pokrita, čebel vsak dan več, tako da morejo docela krepke ohraniti v panju potrebno toploto. Ko odneha hlad okoli 15. majnika meseca, se razkrope po panju, ki jih je poln v vsakem kotu. Takrat je treba, da prostor razširimo, odpremo brez skrbi medišče, saj se izvali vsakih 24 ur več tisoč čebel, izdatna paša se začenja in treba ni drugega nego ugodnega vremena in satje se bo polnilo s sladkim medom.

Podal sem to sliko čebelnega razvoja, da bo vsak razumel, zakaj nisem v navodilih za prejšnje mesece priporočal pospeševanja zaleganja. Pospeševanje zaleganja je namreč pospeševanje porabe zalog in pospeševanje izrabe moči prezimljenih čebel, toda brez jamstva, da bo po sili v življenje poklicani novi zgodnjepomladni čebelni zarod mogel nadomestiti prezgodaj izrabljene čebele. Tu ne računam še zraven izgube pašnih čebel, ki silijo ravno zaradi zalege ob vsakem vremenu iz panja po vodo in obnožino.

Če smo marca meseca posvečali glavno skrb množini zaloge živeža, aprila meseca pa kakovosti matice, bo naša največja skrb v tem mesecu, da bomo nudili čebelam dovolj prostora, da se bo mogla družina večati in da bo imela dovolj prostora za spravlanje sladkih bremen.

Do srede meseca ni dobro preveč razširjati panjev, zlasti ne s satnicami. V panjih s prečnim šatjem lahko vedno brez škode dodenemo k zadnjemu zaleženemu satu izdelan sat s čebelnimi celicami. Prav tako je dobro, da v A.-Ž. panju premestimo sate ob strani tako, da je pri zaleženem satu en bolj prazen, lep sat, ki je sameval ob panjevi steni. Nikakor pa ne kaže, da bi odpirali medišča, dokler ni gorkota trajna. Vobče pa greše čebelarji mnogo v tem oziru. Ta se boji dodati izdelan sat v plodišču, oni odpira lahko miselno medišče že sredi aprila meseca. Velja si zapomniti, da s praznimi sati napolnjeni prostor ne hladi plodišča, kajti mirni zrak, ki je v satnih celicah, drži to-

ploto. Nasprotno uhaja topli zrak, ako odpremo medišče, in morajo čebele potem ogrevati brez potrebe tudi medišče.

Pri raznih malih delih dobi čebelar v roke sat, ki ima razen čebelnih celic tudi nekoliko trotjih. Ako so te celice nove, še bele, jih bo pustil, ako so pa že temne, jih bo s pridom izrezal. Izrezavanje stare trotovine je jako važno, ker ni gotovo, da bodo čebele stavile tam novo trotovino. Ako jo pa bodo, ne bo zaradi tega slabše. Če pa bodo stavile čebelno satje, je znamenje, da je trotovine dovolj. Pomniti je treba, da se iz stare trotovine ne izležejo tako čvrsti trotje kot iz nove. Vrh tega zapelje izdelana trotovina v panju matico, da zalega prezgodaj trote. Pravilno je, da jih zaleže šele takrat, ko čebele že stavijo novo satje.

Pri kranjičih ne bi smel noben čebelar zamuditi izrezavanja trotovine. V ta namen odtrgamo panju dno in izrežemo vse trotje satje še pred izdatno pašo. Veselje je videti, kako živo izletuje tak kranjič, kadar stavi novo satje. — Čebelar lahko opazi, da je čebelam to delo v največjo vzpodbudo. Sploh mora čebelar, zlasti dandanes, ko je cena vosku tako visoka, porabiti vsako priliko, da pridobi vosek. Ena najlepših prilik je omenjena.

Okoli srede meseca pride tisti čas, ko je treba odpirati čebelam medišča. Nekateri čebelarji, ki žele rojev, ne odpirajo medišč, češ, da bodo čebele prisiljene rojiti. A to ni vedno tako. Ako hočejo čebele rojiti, bodo rojile, tudi če jim nastavimo dvoje medišč, ako pa jih k temu ne sili naravni nagon, ne bodo rojile, čeprav je plodišče še tako tesno. Da ne izgubimo letnega pridelka medu, bomo tedaj vsem tistim družinam, ki jim postaja v plodišču pretesno, odprli medišča.

V A.-Ž. panju bomo odstranili odejo in deščice in vložili osnaženo rešetko, napolnili medišče z izdelanimi sati, ako teh ni dovolj, pa jim bomo dali deloma izdelane sate, deloma pa satnice. Čebele bodo zasedle postopoma medišče, in čez nekaj dni smemo začeti s prestavljanjem.

Prestavljamo pa lahko na različne načine. Priporočati pa morem samo način, ki sem ga po dolgih poizkusih spoznal za najboljšega. Najlažje ga opišem, ako se poslužim sledečih številčnih slik.

10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	2	3	4	5	6	7	8	9

A. Pred prestavljanjem.

12	13	14	3	5	6	9	15	16
10	1	11	2	4	7	8	17	18

B. Po prestavljanju.

Pred prestavljanjem so v plodišču sati št. 1—9; zaleženi (2—8) so debelo tiskani. V medišču sta dve satnici, ki sta označeni z manjšimi številkami (11 in 17), ostalo so dodelani sati (sl. A.).

Kadar se odločim za prestavljanje, vzamem iz plodišča sate. Na enem zaleženem satu, n. pr. na 4, najdem matico. Ta sat denem posebej v kraj, in sicer v temen, senčnat kraj, da ostanejo čebele mirne. Nato vzamem še ostale sate in jih postavim na kozico. Nato vzamem iz medišča najprej satnici 11 in 17 in ju denem v plodišče na 3., odnosno 8. mesto (sl. B.). Iz medišča vzamem že izdelana sata 10 in 18 in ju prestavim v plodišče na 1. odnosno 9. mesto. V medišču ostale izdelane sate (12, 13 in 14) zmaknem na levo, v medišču ostala sata (15 in 16) pa na desno (slika B). Sata 1 in 9 postavim na kozici. Imata med in obnožino brez zalege. Sat št. 1 denem v plodišče na 2. mesto, sat št. 9 pa v medišče na 7. mesto. Potem mi ostane na kozici še šest zaleženih satov, v kotu čebelnjaka pa še zaležen sat z matico. Pregledam sate na kozici in vidim, da imajo n. pr. sat št. 2, 7 in 8 mlado zalego in trotovino. Te denem v plodišče na 4., 6. in 7. mesto. Zaleženi sati na kozici št. 3, 5 in 6 pa imajo le večinoma pokrito čebelno zalego. Zato jih denem v medišče na 4., 5. in 6. mesto in medišče z okencem zaprem, ker je polno. V plodišču manjka še srednjega (5.) sata. Sate malo razmaknem, da je v sredi dovolj prostora za srednji sat. Sat z matico denem previdno v sredo na 5. mesto v plodišče, vravnjam sate in zaprem plodišče z okencem (slika B). Tak

način prestavljanja obvaruje matico škode, ker postavimo sat z matico nazadnje v panj. Vsa zalega je v sredi medišča in plodišča. Ker ostaneta spodaj mlada zalega in trotovina, ne sili matica skozi rešetko v medišče.

V panjih s prečnim satjem (n. pr. dunajskih) se poslužuje čebelar medišča najuspešneje postopka, ki ga je izumil čebelar Vogel. Panj ima spredaj v deski, ki loči plodišče od medišča, 6 mm široko in 10 cm dolgo odprtino. Ko je plodišče že polno, vzamemo iz plodišča zadi štiri sate, ki so polni medu brez zalege, na njih mesto pa denemo prazne, oziroma s satnicami; odvezete medene sate pa denemo v medišče čisto spredaj, za njimi pa okence. Čez teden dni zopet pobereмо iz plodišča nekaj z medom napolnjenih satov, jih zopet denemo v medišče, na njih mesto v plodišču pa zopet denemo prazne sate. Ob dobri paši bo medišče kmalu polno, med v satih postane goden in ga iztrcamo. Nekateri čebelarji so napravili v desko, ki loči plodišče od medišča, okroglo veho v premeru 10 cm in pribili nanjo kos matične rešetke. V tako medišče smemo prevesiti tudi zaležene sate, ne da bi se bali, da bi zlezla matica v medišče. Resnica je, da se čebele rajši potegnejo v medišče, ako je gori kaj zalege, dočim ga izprazniijo in zapustijo, ako se paša pretrga in ni zgoraj zalege.

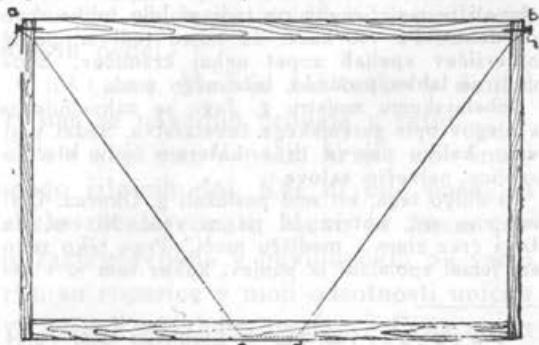
Čebelar naj nikar ne pozabi izpustiti trote, ki so se slučajno izvalili v medišču. Ako ima medišče posebno žrelo, ga odpremo popoldne med 3. in 4. uro, da trotje odlete, ako ga pa nima, jih izpustimo zadi v čebelnjak. Si bodo že izprosili kje spredaj sprejem. Z begalnico nimam svojih izkušenj, zato se ne morem o njej izraziti.

Čebelar s kranjiči naj tudi poizkusi pridelati kaj več medu. Ako ima shranjen kak prazen panj, ki je v njem še nekaj satovja, je še lažje, pa tudi, ako ga nima, more to storiti. Vsakemu čebelarju s kranjiči se pripetí, da mu ta ali ona družina »lenari«, noče rojiti. Čebele prisedajo v gručah pred žrelom in ne izkoriščajo izvrstne paše. Ako se je čebelar prepričal,

ko je panju odtrgal dno, da družina ne namerava rojiti kljub temu, da je panj prenapolnjen, naj vzame kak prazen kranjič, mu odpre veho na pokrovu in pribije nanjo kos matične rešetke, potem pa prepodi vanj (ali pa v kak panj z nekoliko izdelanega satja) nekoliko čebel in tudi matico. Ko je matica v novem panju, preneha s preganjanjem čebel, zapre stari panj in ga dene za nekaj časa na prejšnje mesto, da se v njem zberejo pašne čebele. Nato naj postavi na mesto starega panja novi panj in povezne nanj starega, ko mu je poprej odtrgal dno. Napravil je s kranjičem nekaj podobnega kot v A.-Ž. panju pri prestavljanju. Od časa do časa bo izpustil iz starega panja trote, ki ne morejo skozi rešetko. Sedaj bo postala družina izredno pridna; napravila bo v novem panju polno satja. Čez štiri tedne bo naklada polna medu. Tedaj čebele prepodimo v spodnji panj, med v nakladi pa iztočimo. Vse to delo je mnogo enostavnejše, nego bi kdo sodil, ki to navodilo čita. Seveda se to delo opravi s pridom le v začetku glavne paše, konec maja meseca.

Kdor prevažá v pašo, naj žiči vsako satnico, tudi v malih (n. pr. dunajskih) satnikih. Kdor pa ne prevažá, lahko opusti žičenje pri malih satnikih, nikakor pa ne pri satnikih velike mere.

Satnice lahko zažičujemo podolgem ali navpično, a velja si zapomniti, da je navpično žičenje najslabše. Jaz žičim satnice v A.-Ž. panjih v podobi velikega V, kakor kaže spodnja slika. S tem načinom sem popolnoma zadovoljen.

Pri a in b zabijem žebelj. Okoli žeblja a ovijem žico in ga nato zabijem. V spodnjo

letvico napravim dve poševni luknji pri c in d. Da žica kasneje ne nagaja, zarežem na spodnji strani spodnje letvice med c in d žlebiček. Pri a napravim luknjo v stransko letvico, vtaknem vanjo žico, ki jo speljem skozi spodnjo letvico do c, od tam skozi luknjico d in naprej skozi stransko letvico pri žeblju b. Potem jo napnem,

ovijem okoli žeblja b, ki ga nato zabijem, ostanek žice pa odlomim. To žičenje je tako enostavno, da zamudimo pri zažičevanju le tretjino časa kakor pri običajnem zažičevanju. Meni se je izborno obneslo, pri točenju in pri prevažanju.

O rojih se bomo pomenili v prihodnji številki.

Dopisi.

Iz Sv. Jurja ob j. ž.

Kdo ve kaj? Konec lan, poletja sem našel v bližini — gnilobo. Poskrbel sem, da so o njej izvedeli »poklicani«. In čudo, v 14 dneh se je res nekaj zganilo! K meni je prišel sam p. n. občinski urad »zaradi poizvedovanja«. Vse je dobil po želji, vrh vsega sem mu dodal še prav lepo gnil eksemplar, ki bi ga bil vesel vsak rodoljuben strakovnjak. — Ali zdaj, o j zdaj... da, kaj pa zdaj? Nič se več ne zgane! Ali gnilobe ni bilo, ali jo je škoda uničiti? Kaj ni nikogar, ki bi se zanjo zanimal? P. n. pristojni oblasti, ki je ne poznam, pošiljam vljudno vprašanje, kaj je s tisto gnilobo, kdo jo je, ozir. kdo jo bo uničil? Ali je bolje, da se razpase? Rad bi bil o tem obveščem. — Ivan Kristan, čebelar.

Z Jesenic na Gorenjskem.

Zdi se mi, da smo čebelarji na jesen, prav kakor naše čebelice, napol otrpli. Tisto naše nadvse lepo kramljanje pri njih, kjer se pozabijo vsi križi in vse težave, nam je za nekaj časa odvzeto. Premišljujemo, kako je bilo v preteklem letu, kako smo gospodarili in kaj so naše ljubljenske storile. Rojev ni bilo mnogo, medu pa dosti za naš mali trud, tako da imata letos čebelar in čebelica vsak polovico; kdor je naletel na dobro pasišče, pa ima še enkrat ali dvakrat toliko. To velja za nas Gorenjce.

Ob tem prihaja človeku na misel, kakšno korist so imeli od muh naši pradedje. Gotovo ne tolikšne, kot jih imamo mi z napredujočim čebelarstvom. Prodajali so čebele v tuje kraje, voska so dobivali le malo, medu pa tudi ni bilo toliko, kakor danes. Pa vse kaže, da bomo tudi mi poleg Žnidaršičev vpeljali zopet nekaj kranjičev. Spomladi se lahko prodajo, laže nego med.

Čebelarstvom mojstru g. Jugu se zahvaljujemo za njegov opis gorenjskega čebelarstva. Sedaj vsaj vemo, koliko nas je in v katerem kotu vlečejo kranjice največje satove.

Ni dolgo tega, ko smo poslušali g. Okorna. Ujel sem eno reč, katera mi pa ni všeč. Ni res, da otava čez zimo v medišču moči.* Prav tako suho sem jemal spomladi iz panjev, kakor sem jo v je-

seni noter tlačil. Ako pa se panj ne zapira dovolj trdno, in to zlasti v spodnji in v stranskih vrstah, je znotraj gotovo vse mokro, ne samo otava v medišču, temveč tudi satje v plodišču, stene panja pa začno plesniti. Zoper mraz niso po mojem čebele nikoli preveč odete, ker dobivajo čisti zrak skozi žrelo, prostor pa ogrevajo same po potrebi. Odeja jih ne greje, pač pa zabranjuje preobilen dostop mrzlega zraka in preprečuje prepih.

Vsak dan se naučimo kaj novega:

Preteklo zimo, o kateri vsakdo ve, da je bila huda, sem čebele imel odete takole: Nad plodiščem sem pustil deščico z zadelano rešetko. Nanjo sem naložil za en centimeter na debelo časopisov, in sicer tako, da zraku ni bilo mogoče iz plodišča uhajati ob straneh. Vrh tega sem položil debelo in dovolj široko slamnico, še eno pa zadaj za vso panjsko višino, prej pa na okence papir. V panju je bilo s tem vse opravljeno. Za odejo zunaj panjev rabim že več let male blazine (1 dm v premeru in 6 do 7 dm dolge). Da mi jih ne razgrizejo miši, vsebujejo dosti zmletega popra in naftalina, vsako jesen pa jih nekoliko poškopim s karbolinjem. Ob levi in desni strani panjev ostanejo leto in dan dobro stlačene, le na zadnji strani jih poleti ni. Povrh vseh panjev denem dosti papirja in vrh tega še stare vojaške odeje, nanje pa deske; prav tako storim tudi zadaj. Tako odevam svoje čebele vsako jesen, pa mi zaradi mraza ni zaspala še nobena družina; o lakoti sploh ne sme biti govora. Otavo v panjih in pezdrih zunaj panjev sem opustil le zato, ker je s tem drobirjem v jeseni, posebno pa še spomladi preveč posla, in ker se čez leto ne da spraviti tako, kakor spravimo slamnice in blazine.

Se tole naj povem. Poslušajte, dragi čebelarji-začetniki, kaj se mi je pripetilo, ko sem z muhami pred več leti začel!

Imel sem le nekaj kranjičev, poleg teh pa enega, kateremu sem bil samo oskrbnik. Gospodar mojega varovanja, danes imeniten gospod, je imel seveda stroške za nabavo panja in muh kakor tudi za sladkor, ki ga je bilo težko dobiti. Pričakoval je, kdaj mu čebele kaj vrnejo. Leta 1918, in 1919, je bila slaba s kranjiči, zlasti še za začetnika — v neprimernem kraju tik Save, v ozki in globoki dolini. Vsi panji so bili suhi, le v enem je bilo zadi okoli pol kilograma strdi. Sklenil sem, da mu jo odvezam ter dokažem pridnost čebel in seveda tudi svojo znanost. Ob neprimernem času, ko so bile čebele najbolj hude, sem se lotil

* Pa je res, vsaj kar se Ljubljane tiče. Tu je zrak pozimi tako vlažen (megla!), da otava v mediščih redno močno plesni. Bržkone iz istih vzrokov se tod tudi prezimovanje čebel v medišču ne

obnaša. Nasprotno pa je na Gorenjskem tudi pozimi zrak suh in za prezimovanje čebel mnogo ugodnejši nego v ljubljanski kotlini. »Na Gorenjskem solnce sije, nad Ljubljanco megla se vije...«

izpodrezovanja, pa kako? S tlečimi čunjami sem kadil v panj, da je bil joj, pa so me navzlic temu opikale, sat pa se je navzel smrdečega dima. V zahvalo sem jih moral preslišati, da med ni dober.

Danes to ni več tako. Čebelarim s samimi Zni-deršiči in imam vsako leto na razpolago lep, čist, točen cvetlični med in tudi jelkovo strd.

Zvagnov z Jesenic.

Dopis iz Slovenske Krajine.

Ker je bilo v 10. in 11. številki lanskega »Sl. Č.« objavljeno nekaj o prevažanju čebel v ajdovo pašo, Vam hočem tudi jaz poslati nekoliko vrstic o tej stvari. Pisec navaja v sestavku »Narodno-gospodarski pomen prevažanja čebel v pašo« med drugim, da »ponekod... in v Slovenski Krajini pravijo, da je tam že dovolj domačih čebel, kdor ima oči odprte, pa trdi, da jih ni preveč. Zato hočem navesti število rojev v prizadetih krajih, da se vsakdo lahko prepriča o resnici.

Ako se kdo izmed cenj. čebelariskih prijateljev pripelje v Prekmurje in izstopi na postaji Bel-

tinci, ugleda tik postaje na dolnjem kraju vas Bratonce. Tukaj je šest čebelarjev, ki imajo skupno 230 rojev. Severno od postaje 1 km daleč je občina Lipovci, kjer imajo tudi nad 220 rojev, 2 km dolj od postaje je občina Beltinci z 250 roji. Potem pridejo v poštev še sledeče občine: Gančani, Ižekovci, Melinci, Dokležovje. Te štiri občine imajo skupno nad 800 rojev in ni nobena oddaljena ob beltinske postaje 5 km. Tukaj pri postaji si je neki velečebelar poiskal mesto, kamor pripelje svojih 200 rojev v ajdovo pašo.

To so števila domačih čebel, katera so resnična. Ako bi kdo, ki mu je napredek čebelarstva res pri srcu, videl, kako napadajo pripeljane čebele domače in kako se uboge živali koljejo, bi rekel, da tak čebelar nima srca do čebel, še manj pa do čebelarjev. Takih ljudi je nujno treba domače čebelarstvo obvarovati.

Čebelariski pozdrav!

Bratonci, dne 19. novembra 1929.

Ivan Sreš v Bratoncih.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič — Ljubljana.

Mesečno poročilo za februar 1930.

Stanje čebel je bilo v vseh ozirih zelo zadovoljivo. Čebele so bile brez izjeme zdrave. O grizi in nosehi, ki je pred letom dni tako kruto gospodarila, ni bilo sledu. Po panjih in pred njimi je zaradi starosti in otrplosti obležalo le malo čebel. Zaleganje se je pričelo z vso vnemo.

Našteta razveseljiva dejstva so bila posledica ugodnega vremena in zadostne primerne hrane. Druga četrtina meseca je bila podnevi topla, in čebele so se nekolikokrat brez nevarnosti in škode prašile. Pozneje je padlo nekoliko snega. Ta in pa gosta megla ter oblačno nebo, so prisilili čebele, da so ostale v svojih zavetiščih.

Vobče je bilo hladneje kakor v januarju, kar je bilo čebelarjem všeč. Mrzlejši zrak je zadrževal rastlinstvo, da ni napredovalo brstenje, ki se je pokazalo že v prejšnjem mesecu. Zgodnjemu cvetju pretijo premnoge nevarnosti in čebele ga večinoma ne morejo popolnoma izkoristiti.

Taceni. Prezimovanje dveh družin v enem A. Ž. panju ni priporočljivo. Že mnogokrat se mi je pripetilo in letos tudi, da je v takih panjih ena družina prišla ob matico.

Virmaše. V Stari Loki so čebele tri dni prinašale obnožino.

Dob. Izredna velika izguba teže opazovanega panja pripisujem trebljenju in velikemu številu mrtvic.

Vavčavas. Večina panjev je postala zelo živalna in je razširila zalego po vsem plodišču.

Novo mesto. Nekatero družino so bile tako močne, da so zasedle vse panyeve ulice.

Spodnja Ložnica. Prvo obnožino so čebele prinesle 28. februarja z zvončkov in vrb. — Plemenjak z lansko mlado matico je napadel in hotel izropati prveca z dvoletno matico. Panji z mladimi maticami so podjetnejši in živahnejši kakor oni s starimi. Ropanje sem preprečil.

Cezanjovci. Tukaj imamo naprodaj še mnogo ajdovega medu od popolnoma zdravih čebel.

Guštanj. Med je šel težko v denar. Pri nas se navadno prodaja v satju.

Nedeljica. V naših krajih smo imeli mnogo izletnih dni. Ker ni bilo paše, so čebele začele ropati. Meni, ki imam panye razpostavljene v paviljončkih po vsem vrtu, so roparice v moji odsotnosti uničile dva najbolj oddaljena panja. — Cena medu je zelo padla. Ajdovca smo prodajali po 9 Din, akacijevca pa po 11 Din kg.

Mesečni pregled za februar 1930.

K r a j (z morskó višino)	Označba opazovane panja	Pan j e n a t e ž i						Toplina zraka			Dni je bilo										
		pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg		najvišja	najnižja	srednja mesečna	izletnih	deževnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih		
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	pridobil	porabil												
		mesečni tretjini dkg						največ pridobil		C°											
Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	—	—	—	40	30	30	—	100	—	—	+12	-11	+1.1	2	6	3	13	6	9	12
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	—	—	—	30	70	50	—	150	—	—	+7	-10	+0.8	5	6	5	12	5	11	13
Št. Vid nad Ljubljano (314 m)	A.-Ž.	—	—	—	20	60	20	—	100	—	—	+11	-12	-0.5	5	8	4	13	9	6	17
Tacen pod Šmarno goro (314 m)	A.-Ž.	—	—	—	50	85	—	—	135	—	—	+14	-10	+2.4	8	3	3	20	1	7	15
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.	—	—	—	20	30	35	—	85	—	—	+11	-5	—	5	2	5	11	9	8	17
Virmaše pri Šk. Loki (361 m)	A.-Ž.	—	—	—	45	50	40	—	135	—	—	+9	-6	-2.8	5	5	4	11	10	7	25
Blejska Dobrava (577 m)	A.-Ž.	—	—	—	30	25	40	—	95	—	—	+7	-12	—	5	—	1	13	4	11	8
Dob (305 m)	A.-Ž.	—	—	—	30	110	90	—	230	—	—	+10	-15	+0.4	3	3	2	13	5	10	17
Rova na Gor. (350 m)	A.-Ž.	—	—	—	25	45	30	—	100	—	—	+9	-11	+1.3	7	5	2	12	6	10	12
Breg-Križe (483 m)	A.-Ž.	—	—	—	30	60	10	—	100	—	—	+7	-9	+1.4	3	3	5	13	3	12	4
Cerknica (575 m)	A.-Ž.	—	—	—	45	50	25	—	120	—	—	+9	-9	+0.6	1	4	8	13	8	7	20
Sv. Gregor pri Ortneku (736 m)	A.-Ž.	—	—	—	30	25	25	—	80	—	—	+8	-9	+0.2	—	3	7	12	9	7	21
Krka (300 m)	A.-Ž.	—	—	—	75	40	25	—	140	—	—	+12	-11	+1.7	1	2	3	11	6	11	17
Vavčja vas p. Semiču (280 m)	A.-Ž.	—	—	—	50	40	60	—	150	—	—	+12	-7	+1.4	6	4	6	11	9	8	17
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	—	—	—	30	30	30	—	90	—	—	+12	-10	+2.7	7	4	4	10	12	6	13
Ptuj (221 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sp. Ložnica pri Žalcu (252 m)	A.-Ž.	—	—	—	40	40	20	—	100	—	—	+8	-11	-0.9	7	2	4	10	12	6	22
Orehova vas p. Marib. (270 m)	A.-Ž.	—	—	—	45	30	45	—	120	—	—	+12	-7	+2.0	7	1	5	15	9	4	17
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	A.-Ž.	—	—	—	65	70	55	—	190	—	—	+6	-15	-2.3	3	—	4	9	9	10	10
Vržej pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	—	—	—	30	35	50	—	115	—	—	+12	-10	+1.2	7	2	3	11	14	3	19
Cezanjevci (182 m)	A.-Ž.	—	—	—	60	50	20	—	130	—	—	+12	-10	+0.1	8	7	5	10	10	8	20
Guštajn (398 m)	A.-Ž.	—	—	—	90	80	25	—	195	—	—	+7	-12	-1.3	7	—	3	14	2	12	11
Jarenina (262 m)	A.-Ž.	—	—	—	20	40	40	—	100	—	—	+12	-10	-1.0	12	3	1	11	9	8	26
Nedeljica (Beltinci) (170 m)	A.-Ž.	—	—	—	65	90	60	—	215	—	—	+15	-6	+2.3	4	4	3	12	6	10	21

Amerikanec

Društvene vesti.

Tečaji in predavanja.

V **Beltincih** se je vršil dne 9. marca t. l. tečaj s sestankom, katerega se je udeležilo 43 čebelarjev. Predaval je g. Antauer Evgen o delu v čebelnjaku, o raznih sistemih panjev in o reji matic.

V **Racerjevem dvoru** je predaval 9. marca g. Peternel o čebelarstvu kot gospodarski panogi in kako čebelarimo, da so stroški majhni, dalje o reji matic, o narejenih rojih in o pravilnem zažičevanju satnic. Predavanja se je udeležilo 22 čebelarjev.

Poročilo o seji odseka za čebelarstvo naredbo in čebelarstvo zadrugo, ki se je vršila dne 9. novembra in 9. decembra 1929.

Ožji odbor osrednjega društva je poveril odseku nalogo, da prouči naredbo o pospeševanju in zaščiti čebelarstva v Dravski banovini ter načrt pravil čebelarstva zadruga, ki naj se ustanovi. To nalogo je odsek reševal na sejah 9. novembra in 9. decembra 1929. Na prvi seji je odsek obravnaval načrt naredbe, in sicer člen za členom ter vpošteval izpreminjevalne in dodatne predloge, ki so jih poslali gg. Bukovec, Šumenjak, Jurančič, Arrigler in Černej. Končno so se člani odseka zedinili za besedilo, ki je bilo objavljeno v 1. številki »Sl. Č.« za l. 1930. Odsek je glede na važnost naredbe še predlagal, da naj se naprosi g. sodni svetnik Žigon, da naredbo pregleda ter jo z juridičnega vidika izpopolni in preuredi.

Dalje je odsek predlagal, da se načrt naredbe v celoti priobči v »Sl. Č.« ter podružnice pozovejo, da ga prepresejo, eventualne dodatne predloge pa pošljejo tajništvu.

Na drugi seji je odsek obravnaval ustanovitev čebelarstva zadruga. Predelal je pravila, ki jih je poslala novomeška podružnica, prišel pa do spoznanja, da so novomeška pravila pomanjkljiva in da se na njih temelju ne bi mogla ustanoviti trdna čebelarstva zadruga.

Ker pa se je odsek izjavil za ustanovitev zadruga, ki bi bila v sedanjih časih zelo potrebna, je g. Okorn odseku predložil druga pravila, ki jih je društveni odbor že nekoč pred leti obravnaval. Člani so pravila pregledali ter izjavili, da so dobra in da bi bilo možno, po njih ustanoviti zadrugo.

Da ne bi zadruga eventualno ogražala finančne strani društva, so člani sklenili glavnemu odboru predlagati, da naj bi zadruga poslovala popolnoma ločeno od društvenega blagovnega oddelka. Da se prepreči kupičenje medu v Ljubljani in zalaganje velikih denarnih vsot ter da se zmanjšajo režijski stroški na minimum, naj bi se med in vosek kupovala in prodajala le v komisiji. Glavne točke pravilnika naj se objavijo v januarški številki s pozivom, da čebelarji prijavijo svoj pristop.

Stari letniki »Sl. Č.«. Uprava lista ima v zalogi še kompletne letnike 1905, 1915, 1921, 1922, 1923, 1925, 1926, 1927, in 1928 ter posamezne številke tehle letnikov: 1899: št. 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11; 1900: št. 10, 11, 12; 1905: št. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12; 1906: št. 4, 8, 9, 12; 1907: št. 7; 1908: št. 7, 8, 9, 10, 11, 12; 1909: št. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; 1913: št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12; 1914: 1, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12; 1915: št. 1, 3 in 4, 6 in 7, 8 in 9, 10, 11, 12; 1916: št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12; 1917: št. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; 1918: št. 1, 2, 3, 4; 1919: št. 8, 9, 10, 11, 12; 1920: št. 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; 1921: št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11; 1922: št. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12; 1923: št. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; 1924: št. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; 1925: št. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; 1926: št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12; 1927: št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12; 1928: št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12; 1929: št. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12. — Uprava prodaja te letnike po 20 Din, a posamezne številke po 2 Din. Čebelarji, izpopolnite svoje letnike!

Podružnične vesti.

Ljubljanska podružnica ima prihodnjo odborovo sejo dne 8. aprila (torek) t. l. ob 8 zvečer v običajnem lokalu.

Podružnica za št. Jurij ob j. ž. in okolico je imela svoj redni občni zbor 22. dec. m. l.

Članov je imela v preteklem letu 15. Spomladi je priredila enodneven tečaj za spomladna čebelarstva dela, poleti pa poldneven tečaj za poletna dela.

Podružnica si je nabavila točilo za med. Članom je točilo na razpolago proti odškodnini 10 Din.

Po sklepu občnega zbora priredi podružnica 10. marca 1930 na kmetijski šoli enodneven tečaj za kuhanje voska in za napravu satnic. Na ta tečaj vabimo s tem vse člane, pa tudi druge čebelarje. S seboj naj prineso voščine.

Občni zbor je odboru naročil, naj uredništvo »Čebelarja« pozove, naj začne izvrševati sklep rednega društvenega občnega zbora in prične objavljati preglede mesečnih čebelarstevskih pravil. (???-Ur.) Stari odbor je bil zopet izvoljen. Predsednik ing. V. Petkovšek.

Podružnica na Boh. Bistrici je imela redni letni občni zbor v nedeljo, dne 8. januarja t. l. Podružnica šteje 18 članov, torej prav toliko kot lani. V poslovnem letu je imela štiri seje, na katerih so se obravnavale vsakokratne tekoče zadeve. Pripredila je celodnevni čebelarški tečaj, na katerem je predaval čebelarški strokovni učitelj g. Jože Okorn. Udeležilo se ga je precejšnje število članov, katerim je na razna vprašanja odgovarjal g. predavatelj. Jeseni se je pripredila čebelarška veselica, na kateri je postregla gostom razen z običajnimi stvarmi tudi z medenimi dobrotami iz paviljona, zgrajenega v obliki velikega slamnatega panja. Veselica je donesla 500 Din čistega dobička, ki se bo uporabil v podružnične namene.

Na sejah se je večkrat obravnavalo o nabavi tovornega avtomobila za prevoz čebel v ajdovo pašo, ker nimamo Bohinjci izdatne jesenske paše in smo navezani le na ajdova pasišča. Izkazalo se je, da nabava ne bi donajala koristi. Člani bi bili preveč obremenjeni z raznimi stroški tako, da bi bil prevoz dražji nego pa z vlakom ali pa z najetimi avtomobilom. Sklenilo se je, da morajo člani odboru vsako leto do 1. julija sporočiti število panjev velike in male mere, ki jih mislijo peljati v pašo, in kraj pasišča. Odbor bo potem skrbel za prevoz v pašo in nazaj in napravil pogodbo z onim ponudnikom, ki bo postavil najugodnejšo ceno in najprimernejše pogoje. Prevoz z avtomobilom je mnogo hitrejši in veliko udobnejši za čebelne družine, kakor pa z vlakom in tudi ne mnogo dražji. Ima pa to ugodnost, da z njim lahko zapeljemo k označenemu čebelnjaku, naložimo panje in peljemo naravnost k čebelnjaku na pasišču, kjer jih razložimo. To vse je nemogoče pri prevozu z vlakom, kjer moramo panje večkrat prekladati. Pa tudi ogreženi so zaradi jakih sunkov pri premikanju vlaka.

Člani čebelarji v kranjičih in panjih s premičnim delom. Letina je bila v Bohinju srednje dobra. Pridelalo se je največ lepo svetlorumenega cvetličnega medu. Z ajdovo pašo pa so bili člani povsem zadovoljni, saj so vsi panji nabrali dovolj za zimsko zalogo, nekateri tudi več. Člani so zazimili 543 kranjičev in 179 panjev velike mere.

Pri volitvi odbora so bili izvoljeni za predsednika Jan Strgar, velečebelar, za podpredsednika Maks Avšič, nadzornik proge, za odbornike pa: Janez Mlakar za Staro Fužino, Janez Cvetek za Bukovo, Janez Zupan za Nomenj, Jaka Mlakar za Češnjico in Ivan Rozman za Boh. Bistrico.

Občni zbor je sklenil, da nakupi podružnica akacijevih sadik in razdeli med člane, da zboljša čebelne paše. Letos pripredi podružnica en tečaj in po možnosti dve veselici.

V poletju smo imeli izreden obisk. Našega predsednika, velečebelarja g. Strgarja, sta posetila dva

Angleža iz mesta Sidney iz daljne Avstralije. Zanimala sta se za našo sivko. Naročila sta več matic. Radi tega je priporočal g. predsednik gojitev čistokrvnih sivih čebel in gojitev matic, da bomo čebelarji prišli do denarja tudi tedaj, kadar se med ne bo mogel za pošteno ceno prodati.

A. M.

Podružnica v Vodicaх nad Ljubljano je imela redni letni občni zbor dne 27. decembra 1929. l. V odbor so bili izvoljeni: Franc Koželj za predsednika, Franc Jereb za podpredsednika, Franc Ziherl za tajnika in blagajnika, za odbornike pa Andrej Rosulnik, Janez Drešar in Valentin Trampuš. Računi so bili v redu. Zbor jih je odobril. — V preteklem letu je imela podružnica 1123:14 Din dohodkov in 996 Din stroškov, torej 107:14 Din prebitka. Vsi člani (18) skupaj so zazimili: 130 A.-ž. panjev, 40 kranjičev, 20 eksportov in 20 nemške mere. Pri nečlanih v okolih podružnice je bilo zazimljenih približno 150 kranjičev in 100 panjev s premičnim satjem. Tečajev in predavanj v letu 1929. ni imela podružnica.

Podružnica za Ptuj in okolico je imela redni občni zbor dne 6. januarja t. l. na Bregu. Navzočnih je bilo 12 članov. V preteklem letu je imela podružnica 19 članov. Odbor je imel štiri seje, pripredil je en čebelarški tečaj, ki ga je vodil g. Pernel. Prejel je sedem vlog in prav toliko rešil. Dohodkov je imela podružnica 1153 Din 60 p. izdatkov pa 969 Din. Prebitek znaša 186 Din 60 p. Podružnica ima eno točilo, eno stiskalnico za vosk in eno spajalno svetiljko.

Za predsednika je bil izvoljen g. Ivan Podgoršek, za podpredsednika g. Franc Jamšek, za tajnika in blagajnika g. Franc Rizner, za odbornike pa gg.: Anton Polič, Franc Kancler, Franc Kander, Franc Krček in gospa Ela Lenaršičeva. Za računsko preglednika sta bila izvoljena gg. Franc Komel in Jurij Železnik, za delegata pa gg. Dan. Sorman in Ivan Podgorski.

Podružnica v Rogaški Slatini je imela redni letni občni zbor dne 12. januarja ob skoro polnoštevilni udeležbi članov. Poročila funkcionarjev je zbor odobril. Odbor je s prispevkom 2000 Din omogočil nabavo 22 kranjičev, da osvežijo čebelarji pasmo čebel in pomnože število panjev v okolišu. Za mlajše čebelarje je imel naš delavni sotrudnik g. Kurbus sedem predavanj ter nekoliko praktičnih ekskurzij. V odbor so bili soglasno izvoljeni: Verk Miloč za predsednika, Veilguni Albert za podpredsednika in tajnika, Kert Josip za blagajnika, Gobec Anton in Anderlič Alojz za odbornika, Sterniša pa za pregledovalca računov. Ves društveni inventar bo v bodoče pri predsedniku in se bo načeloma izposojeval samo članom.

Drobiž.

Spravljanje satja v A.-ž. panjih. Marsikateremu čebelarju napravlja spravljanje praznega satja jeseni precej preglavic. Nima niti primernih omar niti posebne shrambe za to in tudi v čebelnjaku ni prostora.

Tem čebelarjem svetujem, naj prezimljajo družine v mediščih, v plodišča pa naj spravljajo prazno satje, seveda tako, da morejo če-

bele do njega. Čebele naj zazimijo v mediščih tako, kakor je bilo že večkrat popisano. Zgornje žrelo bodi zaprto, spodnje nepriprto, med plodiščem in mediščem bodi ločilna deščica, ki pa ne sme spredaj segati do konca, sicer ne morejo čebele iz panja.

Satje je v plodišču najvarnejše proti veščam. Ta način spravljanja priporočamo tudi

tistim, ki imajo čebele daleč od doma v preprostih čebelnjakih.

Utegnil bi kdo ugovarjati, da je prekladanje čebel jeseni v medišče prezamudno. Vesten čebelar pregleda svoje plemenjake jeseni pri zazimljanju temeljito, zlasti kar se tiče medene zaloge. Kadar pa imamo sat v rokah, je čisto vseeno, kam ga potem denemo: ali v medišče ali v plodišče. Zato tudi zgornji ugovor ne velja.

»100 krat zapiši, da se povsod sliši«, bi lahko rekli tudi glede navodil, ki jih prinaša »Sl. Č.«. O eni in isti zadevi smo že nešteto krat pisali z namenom, da bi kaj zaleglo, toda praksa kaže, da vse skupaj malo koristi. N. pr.: že mnogokrat smo čebelarje opozorili, da je pocinkana posoda za spravljanje medu neprimerna, ker se v njej sčasoma skvari. Tak med povzroča hude bolezni na prebavilih (bljuvanje, drisko). Nedavno pa so na nekem zavodu v Ljubljani ugotovili, da se je neka oseba zastrepila z medom, ki je bil dolgo spravljen v pocinkani posodi.

Svarimo vnovič čebelarje, naj ne rabijo takih posod. Za med so edinele posode iz bele (ne sivkaste!), gladke pločevine, torej pokositrene (pocinjene).

Velevažno odkritje. Gospod A. Maček, velečebelar na Vrhniki, je obvestil naše društvo, da se mu je posrečilo, da je na poseben način prezimil čebele na jelovem medu, ne da bi jim bilo škodovalo. Ta način se mu je že v dveh zimah izvrstno obnesel, tudi v lanski. To potrjujejo tudi nekateri merodajni vrhniški čebelarji.

Gospod Maček je obljubil, da bo svoj način prezimljanja čebel na jelovem medu objavil v »Sl. Č.«. Upamo, da stori to prav kmalu, ker nas zadeva prav zelo zanima. Dober način zazimljanja čebel na jelovem medu bi pomenil neprecenljivo pridobitev za kraje, kjer imajo čebele bero na smreki, jelki in na listnem medu.

Gospoda Mačka vabimo, naj potolaži našo veliko radovednost.

Res velikanska zadrega! Nedavno je tožil neki čebelar, da ne more svojega medu spečati in da mora društvo kaj ukreniti, da bo kupčija mogoča. Vprašal sem ga, koliko blaga ima, da je v toliki zadregi. »Okoli 10 kg ga bo«, mi je odvrnil... Iz tega resničnega primera vidimo, kako čudne nazore imajo nekateri čebelarji.

Ne kvarite A.-Ž. panja z igračami. V zadnjih letih so razni izumitelji neumorno na delu, da A.-Ž. panj opremijo z najrazličnejšimi »izboljšavami«. Zlasti žrelo in begalnica sta priljubljena predmeta za vsakovrstne poiz-

kuse. Ako si pa te novosti natančneje ogledamo, vidimo, da so le izraz — dolgočasje in da niso prav nikake izboljšave.

Vse začetnike svarimo, naj ne kupujejo panjev s tako navlakom. Čim preprostejši je A.-Ž. panj, tem bolj služi svojemu namenu.

Izvzeti pa ne moremo tudi nekaterih mizarjev, ki razpečavajo po svoje prikrojene panje. Pričakujemo, da se čebelarji ne bodo dali zavesti in da si bodo nabavljali le dobre panje brez — igrač.

Zimska zaloga v nastavku ameriških panjev je izzvala v beograjskem »Pčelarju« živahno polemiko. Med drugim omenja urednik g. Jovanović, da je »Sl. Č.« zato proti takemu nameščanju zimske zaloge, ker A.-Ž. panju ne moremo dati naklade (nastavka). Teža res ne moremo storiti in tudi, ako bi bilo mogoče, bi takega načina zazimljanja ne mogli priporočati, ker je v kričečem nasprotju s praktično čebelarsko vedo. Zimska zaloga spada v neposredno bližino zimskega gnezda, torej v plodišče, ki mora biti tako veliko, da je tam dovolj prostora za med, čebele in prvo spomladansko zalego. Za to popolnoma zadostuje devet satov racijonelne mere (25 × 40). Plodišče mora biti čez zimo od zgoraj dobro zaprto, da toplota ne uhaja, torej brez naklade.

Zimska zaloga v nakladi je prav nevarno igranje z življenjem čebelne družine. Živo sem prepričan, da je ni zemlje na svetu, kjer bi bilo tako zazimljanje običajno. Ako pa kdo s takimi poizkusi trati čas in proglašuje tako nameščanje zimske zaloge za umestno, ne doseže drugega kakor hudomušen nasmešek celo pri čebelarjih začetnikih.

Vse za senzacijo! Nekateri časopisi so začeli priporočati čebelarjenje z dvema družinama v enem panju, ki ima skupno medišče. Posamezni čebelarji se oglašajo in poročajo, da so s takim čebelarjenjem dosegli čudovite uspehe. V Srbiji je neki čebelar natočil iz enega samega panja kar 100 kg medu, dasi ni v tamošnji okolici nikake posebne paše. Naj verjame takim racam kdor hoče, mi tega ne moremo, ker se iz teh vesti prav sumljivo kadu.

Čebelarjenje z dvema družinama in skupnim mediščem je že zelo stara novost, ki so jo pred 30 leti skušali uveljaviti z veliko reklamo. Toda čebelarji niso v splošnem imeli vere vanjo, ker vedo, da živi v naravi vsaka čebelna družina zase in da »v kompaniji še pes pogine«. Divje čebele ne poznajo nikake skupnosti. To zdravo načelo je naglo pokopalo misel dvodružinskih panjev s skupnim mediščem.

Sedaj naj jugoslovanski čebelarji začno s federalizacijo čebelarstva? Hvala Bogu, da take nezdrave ideje nimajo življenja in da čebelarji ne zgrabijo za vsako senzacijo.

Ruski čebelar St. Igošin je izumil nov steklen panj, ki je nekaj tako posebnega, da utegne povzročiti popoln preobrat v modernem čebelarstvu.

V panj so vdlane na raznih mestih posebne šipe, ki propuščajo vanj ultravioleto žarke. Čebele v takih panjih se v dva do tri tedne prej razvijejo, matiča je več kakor še enkrat bolj rodovitna, čebele bolj krotke, prezimovanje zelo dobro, donos medu pa dvakrat večji.

Razume se, da se je vse to ugotovilo na podlagi točnih poizkusov in da je vse do pičice res. Sedaj bomo poizkušali še v Jugoslaviji. To bomo dobili dolge nosove...

A.-Ž. panj se širi tudi po Hrvaškem, v Vojvodini in Dalmaciji. To dejstvo nas prav zelo veseli, ker privoščimo tudi hrvaškim čebelarjem, da se seznanijo z dobrim panjem. Baš glede A.-Ž. panja se potrjuje stari pregovor: »Dobro blago se samo hvali.« A.-Ž. panj si sam utira pot, sicer počasi, toda tem zanesljiveje. Tudi na Štajerskem z njim že jako ljubimkajo.

V Makarsko v Dalmaciji je te dni odšlo veliko A.-Ž. panjev. Želimo makarskim čebelarjem mnogo uspehov z njimi.

Sodba o slovenski čebeli. V najnovejšem jugoslovanskem čebelarskem časopisu »Pčelarskem glasniku«, ki ga izdaja Karlo Ritzman, trgovec s čebelarsko robo, piše izdajatelj:

»Preteklo zimo je mnogo panjev pomrlo in posebno velike so bile izgube v Vojvodini. Nabavili smo mnogo čebel iz Slovenije v tako zvanih kmečkih panjih. Zaradi odličnih vremenskih prilik in izvrstne paše so se te male družine naglo razvile in dale tudi roje, ki so se istotako dobro razvili in se preskrbeli z medom, ker je izredno ugodna jesen čebelam nudila neprekinjeno dobro in izdatno pašo. Toda bila so tudi leta, ko iz Slovenije nabavljene čebele zaradi neugodnega vremena niso rojile in jih je 90% propadlo zaradi vročine in suše. Na podlagi tega je mogoče presoditi, da se slovenske čebele ob ugodnem vremenu in dobri paši dobro razvijajo, kakor se je to dogodilo v preteklem letu, toda kadar nastopi slaba letina, morajo propasti, ker so družine slabe in je medena zaloga 2 do 3 kg naglo porabljena. Slovenske čebele propadajo, zlasti ako nastaneta vročina in suša, ker v Sloveniji ni take vročine kakor v vzhodnih krajih naše zemlje.«

Tako gospod Ritzman! »Slovenska« čebela ne živi samo v Sloveniji, marveč po vsej Jugoslaviji. Najdemo jo v hladnih goratih krajih Slovenije in v vroči Dalmaciji. To dokazuje, da se počuti povsod doma, na hladu in v vročini. O tem je vsa polemika odveč. Kar se pa tiče pripombe, da ob vročini in suši kranjiči poginejo zaradi lakote, pa bodi pripomnjeno, da zadene ista usoda tudi močne družine, ako nimajo kaj jesti. To se ne godi samo v Vojvodini, marveč povsod na svetu. Takim čebelam je treba pač pomagati, ne pa jih prepustiti samim sebi. Že mnogokrat smo čitali, da je v Vojvodini do jeseni pomrlo mnogo čebel zaradi lakote. Smrt pa ni izbirala in je kosila med »banaškimi« in jugoslovanskimi čebelami brez razlike. Saj se razumemo, gospod Ritzman?!

Izredno zgodnji roj. Vsem čebelarskim bahačem sporočam, da smo letos v Škofji Loki imeli prvi roj. Ogrebel ga je g. Jože Okorn, učitelj za čebelarstvo.

Roj tehta nad 5 kg. Ker je še hladno, so ga začasno vsadili kar v zibelko in ga dobro odeli, da se ne prehladi. Podbreški Tine.

Pojasnilo glede cen za žive čebele. V zadnji številki »Sl. Č.« smo prisilili gorjansko podružnico pojasniti glede cen, ki so bile sklenjene na tamkajšnjem občnem zboru. Prejeli smo dopis, da so omenjene cene le do z d e v n e t r ž n e c e n e č e b e l a r s k i h t r g o v c e v. Prodajne cene čebelarjev so povsem druge, seveda precej nižje.

Občni zbor je sklepal le o prodajni ceni za kranjiča, ki znaša 150 Din, o cenah za roje in matice pa sploh ni sklepal.

† **Gospod Cvenkelj Anton**, posestnik in čebelar v Ljubnem na Gorenjskem, je umrl dne 3. marca t. l.

Radovljiska podružnica je z g. Cvenkljem izgubila enega svojih najboljših članov in sodelavcev. Bil je iskren prijatelj, ki je kljub mnogim poslom vedno našel časa, da je s svojimi bogatimi izkušnjami pomagal podružničnemu odboru vsikdar, kadar ga je podružnica naprosila pomoči. Dasi mu je bil čas dragocen, ga mu ni bilo žal izgubljati z razgovarjanjem o naših ljubljenskih čebelah in njih življenju s tem ali onim čebelarjem, pri tem ali onem čebelnjaku. Vrzal, ki je nastala z izgubo čebelarja-strokovnjaka, bo težko izpolniti. Gospod Cvenkelj nam bo ostal v trajnem spominu kot moč in vzor čebelar. Tudi »Slovenski čebelar« bo ohranil svojega nekdanjega sotrudnika v častnem spominu. N. v m. p.!

Predmet	Cena	
	Din	p
Kolesce za vtiranje žice, boljše	18	—
Luknjač za okvirčke	55	—
Satnice, 1 kg	65	—
Svetiljke za zalivanje satnic »Gratze«	42	—
šilo za vrtanje luknjic	3	—
žica, najfinejša, v originalnem zavitku, 1 zavitek	6	—
6. Panj in njega deli.		
A. Ž.-panj na 9 satnikov z verando	300	—
Kovinski deli za A. Ž.-panj:		
a) 6 finih palic, 40 cm, à Din 1.—	6	—
b) 2 nosilca za matično rešetko, à Din 1-50	3	—
c) 2 tečaja za vratca, à Din 1-50	3	—
d) 4 tečaji za brade, à Din —75	3	—
e) 2 mreži za okenca, à Din 4.—	8	—
f) 4 zapahi za okenca, à Din —50	2	—
g) 2 zaporici za zaklopnico, à Din —25	—	50
h) ¼ kg kvačic pocinkanih (1 kg Din 18.—)	5	—
i) kljukica za vratca	—	50
j) rešetka za 1 panj, zelo močna, brušena	15	—
Žična mreža za okenca (pocinkana), kvadratni meter	38	—
Okvirčki za A. Ž.-panje (nezbiti), za komad	1	75
Pločevinasta razstojišča, namesto kvačic, za 9 ali 10 satnikov	2	50
Matična rešetka, nemškega fabrikata, zelo močna, kvadratni meter	150	—
Matična rešetka, nemškega fabrikata, šibkejša, kvadratni meter	75	—
Matična rešetka, najfinejša, sestavljena iz palčic, 24×13 cm	10	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski, enostranski	2	—
b) leseni (Trinkov sestav) s peresom	1	50
7. Pripomočki za delo v in izven panja.		
Klešče za A. Ž.-panje	28	—
Klešče za gorko stavbo	25	—
Zaklopna kozica za odlaganje satnikov s čebelami	50	—
Lesen sipalnik za A. Ž.-panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Strgulja za snaženje A. Ž.-panjev	10	—
ščetilca za ometanje čebel	8	—
8. Razno.		
Odvijač za vijake	3	—
Jeklena šablona in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačic)	24	—
Tehtnica za obljudene panje	1150	—

V področju osrednjega odbora se je ustanovil poseben odsek za blagovni oddelek, katerega naloga je organizirati nakup in prodajo čebelarških potrebščin, voska in medu ter na ta način pomoči tako članom kakor društvu. Imel bo v zalogi le prvovrstno blago po zmernih cenah. Čebelarji! Podpirajte to društveno ustanovo s tem, da svoje potreščine le pri njej kupujete. Dcbrodošli so odseku vsi dobri nasveti in misli s strani članov.

Vsebina:

Čebelar ob koncu lanskega leta	49	Dopisi	58
Letno poročilo	51	Opazovalne postaje	59
Sila kole lomi	53	Društvene vesti	61
Čebelarstvo v kamniškem okraju	53	Podružnične vesti	61
Mesečna navodila	55	Drobiž	62

Prodajna popolnoma nov

čebelarški voz

za 30 do 40 A.-ž. panjev. — Rabim **delavca**, ki ima veselje do čebelarstva in ki je nekoliko večš mizarstva. — A. Maček, čebelarstvo, Vrhnika.

Več

A.-ž. panjev

v medišču s satjem nastavljenih proda z ali brez panja Val. Jakelj, čebelar v Lahovičah, p. Komenda pri Kamniku.

20 Kronj čev čebel

z mladimi maticami

ima naprodaj Jakob Soklič v Bodeščah pri Bledu.
